

FUNDACIÓ DEL PAISATGE DE LLEIDA

CONCURS D'IDEES D'ARQUITECTURA PER LA INTERVENICÓ EN L'ÀMBIT DE L'EDIFICI DEL PALAU DE VIDRE, DINS DELS CAMPS ELISIS I RECINTE DE LA FIRA DELLEIDA, INCLÒS AL PROGRAMA "ESP AIS SINGULARS"

LEMA: PALAU DE VIDRE HIPERACTIU

1. Introducció

El Palau de Vidre és un gran edifici, bona arquitectura, amb caràcter i identitat únics, singularment especial per la seva arquitectura finament brutalista (que recorda a Duiker i altres), per la seva qualitat arquitectònica única, la seva pell fina i lleugera, per la seva estructura que li aporta identitat i qualitat espacial, pels seus espais generosos, lluminosos, llargs, alts, amples, diferents, que sembla que convidin a fer-hi moltes coses, coses que no es poden fer en la majoria d'edificis. Per tant el Palau de Vidre és un edifici de característiques úniques, amb un gran potencial funcional i per ser un referent, que necessita posar-se al dia, respectuosament.

2. Proposta funcional oberta per al Palau de Vidre

L'edifici necessita diferents usos permanents i complementaris, que creïn sinèrgies entre sí, que l'activin i posin en funcionament la seva capacitat hiperactiva. Cal que aquests nous usos siguin atractius per a un ampli ventall de la població, formin part dels usos adients per a un edifici públic, i posin en valor les qualitats espacials úniques de cada planta de l'edifici, i ajudin a crear nous espais que enriqueixin la seva versatilitat i mixticitat funcional, facin l'edifici més atractiu, accessible, l'obrin a l'exterior, el relacionin amb el seu context immediat i el converteixin en un referent d'equipament de qualitat de la ciutat de Lleida.

La proposta funcional és oberta i convida a iniciar una reflexió d'usos permanents, compatibles entre sí.

3. Propostes funcionals i millores arquitectòniques puntuals i respectuoses per al Palau de Vidre:

--Intervencions a nivell general: rehabilitació de l'edifici i de la seva estructura, condicionament acústic de les dues plantes, nova il·luminació sostenible i integrada de leds, versàtil, restauració de les façanes de vidre, millora de l'aïllament amb una façana interior de vidre amb cambra seguint les modulacions exteriors, creant una façana ventilada; obertura expressiva l'edifici a l'exterior amb la millora de l'accessibilitat obrint una gran rampes del 5,9% a l'accés est, amb replà abans de la porta d'accés, i amb escales laterals per eliminar murs, obrint els accessos a l'espai públic facilitant recorreguts curts d'accés per les escales. Nous elements d'escales d'accés exterior, per a accés i evacuació, i nous ascensors.

Creiem que no es convenient obrir la PB sense la façana, ja que desfigura l'edifici, i crea un espai enorme exterior, difícil de gestionar, ja que sembla difícil situar-hi una funció en òptimes condicions, i que activi l'edifici tot el dia.

--Programa a Planta Baixa: Un programa que respecti la bellesa i la unitat de l'espai, no el fragmenti, i posi en valor la seva estructura expressiva. Una barreja funcional que consisteix en dos grans usos complementaris i que permeten activar l'edifici tot el dia. Una tendència de qualitat, molt atractiva, que aporta identitat, i que s'està estenent a diferents ciutats, des d'Oslo i Copenhaguen a Lisboa, passant per Maó, són els espais gastronòmics en edificis singulars; proposem doncs la creació d'un espai gastronòmic de qualitat, de gestió pública o semi-pública, per entitats cíviques, que sigui aparador dels productes gastronòmics de qualitat de la terra km 0, com els restaurants tipus "slow food" italians Eataly, de gran èxit, i que permeten gaudir de productes de qualitat i de proximitat, amb espais de degustació i venda de productes gastronòmics, i envoltats de llibres i cultura, on es pugui fer també concerts en petit format per la nit, música de qualitat, jazz, nous cantautors, etc. Aquest espai viu es pot convertir en referent per a la ciutat i punt de trobada

habitual: el Restaurant del Palau de Vidre. Els diferents restaurants de la ciutat, de la comarca i demarcació podrien tenir representació al nou espai. Les cuines estarien en un nou volum soterrat amb accés per l'ascensor i escala. El nivell les cuines seria només 1m per sota del de la PB de l'edifici.

Es complementa amb una ludo-biblio-media-teca per a infants i joves, un paisatge atractiu i obert fet de petis àmbits de trobada, lectura, jocs tranquils en silenci, envoltats de llibres, espais de conta-contes, tallers, etc... el representem com un paisatge orgànic fet de diferents àmbits no gaire grans, sense arestes ni línies rectes, acollidor i atractiu.

--Programa a P1: Espais relacionats amb la Universitat. Dues sales polivalents i modulables condicionades acústicament, com aules, petits teatres, sales de conferències, de música, i/o sales d'estudi, versàtils, que es poden obrir i integrar en un únic espai, complementades per un espai obert per a tot tipus d'activitats de dansa, teatre...

--Nova Planta Coberta Terrassa Mirador dels Camps Elisis: El Palau de Vidre s'enriqueix obrint la seva terrassa i augmentant la funcionalitat de l'equipament. Des de la terrassa hi ha unes vistes espectaculars tant als Camps Elisis com al riu i al Centre i a la Seu. Proposem desdoblar l'espai gastronòmic de la PB i obrir-lo a la P Coberta. Creem un nou volum lleuger, discret, respectuós amb l'edifici, que no es veu des dels espais exteriors dels Camps Elisis, protegit per una coberta lleugera que vola sobre les grans terrasses exteriors, on s'hi pot fer concerts a la fresca a l'estiu, xerrades, trobades, etc, gaudint de les vistes panoràmiques de l'skyline de la ciutat, el riu i dels Camps Elisis.

La coberta té plaques fotovoltaïques per tal de minimitzar el consum elèctric del nou equipament.

4. L'entorn immediat del Palau de Vidre

La reflexió sobre l'edifici ens porta a proposar actuacions sobre el seu entorn immediat, com pavimentar amb paviment de peces els passeigs perimetrals per tal d'evitar que hi hagi pols a l'edifici, reconstruir l'antic estany a l'espai contigu situat a l'est del Palau, de manera que estigui en un lloc similar a de l'estany original, i així recuperar un espai històric d'aigua emblemàtic. Ampliar els Camps Elisis cap al riu obrint els espais annexes al pont com a places, eliminant tots els aparcaments en superfície.

5. Reflexions sobre els Camps Elisis com a parc de Lleida del segle XXI

Aquest exercici arquitectònic sobre el Palau de Vidre ens porta també a fer una reflexió complementària i necessària sobre el seu context de parc. El Camp Elisis són un parc preciós, amb identitat única que cal reactivar, integrant-lo millor a la ciutat, obrint-lo completament al riu, posant en valor tots els seus elements vegetals i arquitectònics, reconstruint l'estany a l'est del Palau, eliminant aparcaments, eliminant superfícies dures.... Proposem una reflexió sobre la necessària ampliació generosa dels Camps Elisis per situar-los al SXXI com a gran parc amb identitat i equipat: un nou parc més gran, més útil, amb més funcions, amb espais per passejar i per jugar, amb identitat renovada i respectuosa amb els elements històrics posats en valor. Proposem l'ampliació a tot l'àmbit on sigui factible i viable, que és l'àmbit on hi ha les naus industrials, que no han de ser on són, que poden ser traslladades a un parc industrial proper. Es respecta lògicament la mançana residencial situada al sud-oest. S'integra els dos carrers en diagonal com a passeigs del parc, es creen passeigs longitudinals i transversals, i perimetrals, i es proposa l'ampliació de la fira a dos nous pavellons firals, amb edificis d'oficines més alts fent façana al carrer per tal d'activar-los, creant espais públics entre els pavellons, que haurien de tenir aparcaments soterranis per tal d'alliberar el parc de vehicles aparcats.

El nou parc tindria unes dimensions de 600 x 260 m, amb una superfície de 142.000 m², amb una estructura de passeigs i places, amb àrees de jocs infantils, per a adolescents i adults; es podria estendre en el futur cap a l'est fins el canal i més enllà, incorporant els diferents espais lliures per a horts urbans, etc i amb nous passeigs que connecten amb el territori.